UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ Theologiæ summa continetur

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De copulatione viri & ancillæ diuersorum dominorum. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Visual Library

gium diuidere? Ad quod dicimus quia non negatur ingenua poſſe nubere ſeruo: ſed ſi neſcitur eſſe ſeruilis conditionis, libere poteſt dimitti cum ſeruitus eius fuerit depræhenſa, ſecundum illud. Si quis ingenuus homo ancillam alterius vxorē acceperit, & æſtimat, quod ingenua ſit: ſi ipſa fœmina fuerit poſtea in ſeruitutem deiecta, ſi eam à ſeruitute redimere poteſt, faciat: ſi non poteſt, ſi voluerit aliam accipiat. Si vero ancillam eam ſcierat & collaudauerat poſt, eam vt legitimam habeat. Item ex eodem. Si fœmina ingenua acceperit ſeruum, ſciens quod ſeruus eſſet, habeat eum: quia omnes vnum patrem habemus in cœlis, vna lex erit viro & fœminæ. Cum dicitur ſciens illum ſeruum, datur intelligi, quod ſi neſcierit illum ſeruum eſſe, non cogitur manere cum ipſo. Si enim conditionis dolum patitur, non cogitur adhærere ei cuius fraude decepta eſt. Si autem ſcierit vir conditionem mulieris vel econuerſo: non valet eam dimittere. Vnde Zacharias papa. Si quis liber ancillam in matrimonio acceperit, non habet licentiam dimittendi eam, ſi conſenſu amborum coniuncti ſunt, niſi ob fornicationem. De illis agit quibus alterutrius conditio nota eſt quando coniunguntur.

In concil. apud Vermeriam, ca. 6.

Ibid. ca. 8.

29 qu. 2. Si quis liber.

De copula ſerui & ancillæ diuerſorum dominorum. B

Quæritur etiam, ſi ſeruus vnius ancillam alterius acceperit, an ſit inter eos cõiugium? De hoc ēt ita ſtatutum eſt. Dictũ eſt nobis, quod quidã legitima ſeruorũ matrimonia poteſtatiua quadã preſumptione dirimant: nõ attendentes illud, Quod Deus cõiunxit, homo non ſeparat. Vnde nobis viſum eſt, vt coniugia ſeruorum non dirimantur, ēt ſi diuerſos Dñs habeant, ſed in vno coniugio permanentes Dñs ſeruiant ſuis. Et hoc in illis obſeruandum eſt, vbi legalis coniunctio fuit, & per voluntatē Dominorum. Attēde finem huius capituli, vbi

Matth. 19.

li, vbi videtur innui præter voluntatem Dominō-
rū inter ſeruum & ancillam non poſſe cōtrahi cō-
iugium, vel ſi contrahitur non eſſe ratum. Qui-
buſdam tamen videtur inter eos poſſe fieri coniu-
gium Dominis ignorantibus.

De viro, qui ſe facit ſeruum vt dimittatur ab vxore.

In Tiburt. concil. ibid. c. Perlatum.

Illud etiam notandum, quod ſi mulier virum
liberum acceperit, & ille vt cauſſam præſtet diſſi-
dij ſe alicuius ſeruum fecerit, nec ille vxorē dimit-
tere, nec illa ob vinculum coniugii in ſeruitutem
redigi poterit. Vnde illud, Perlatum eſt ad ſanctā
ſynodum, quod quidam ingenuus ingenuam ac-
ceperit vxorem, & poſt filiorum procreationem
occaſione diuortij, cuiuſdā ſeruum ſe fecerit. Vtrū
& mulierē neceſſario tenere debeat, & ſi tenuerit
an illa etiam ſeruituti ſubijci debeat quęſitum eſt.
Iudicatum eſt vxorem minime debere dimitti: nec
tamen ob Chriſti legem mulierem in ſeruitutem
redigi, dum ille non ex conſenſu coniugis ſe ſer-
uum fecerit, quē liberum ipſa maritum acceperat.

De ætate contrahentium.

Hoc etiam ſciendū eſt, quod pueri ante xiij. an-
nos & puellæ ante xij. annos ſecundum leges ma-
trimonium inire nequeunt. Quod ſi ante prędicta
tempora copulam inierint ſeparari poſſunt, quam-
uis voluntate & aſſenſu parentum iuncti fuerint.
Qui vero in pueritia copulati poſt annos puberta-
tis nolunt ſe relinquere, ſed in coniunctione per-
manere, iam ex hoc efficiuntur coniuges, & dein-
ceps nequeunt ſeparari. Item, Sponſalia ante ſep-

30. q. 2. cap. Sponſalia.

tennium contrahi non poſſunt. Solo n. conſenſu
contrahuntur, qui interuenire non poteſt, niſi ab
alterutra parte intelligatur quod inter eos agitur.
Duo illa executi ſumus cum aliorum quorundā
adiectione, quibus coniugium ſolui poteſt, nec ta-
men ſolui ſemper neceſſe eſt. Nūc de illis, quæ per-
ſonas illegitimas penitus faciunt, addendum eſt:
& primum de ordine